RRn
RegenboogRaad nijmegen

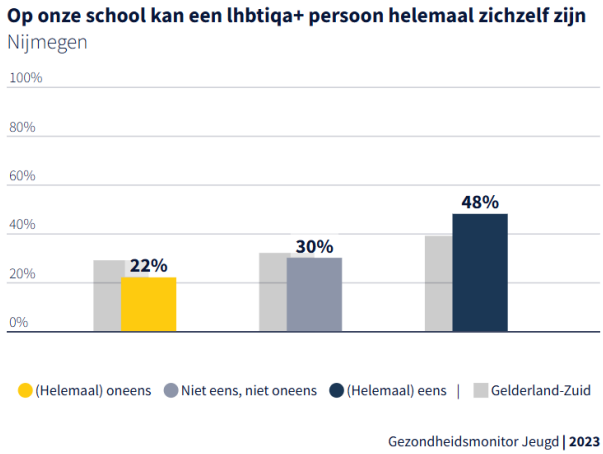
College van burgemeester en wethouders
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

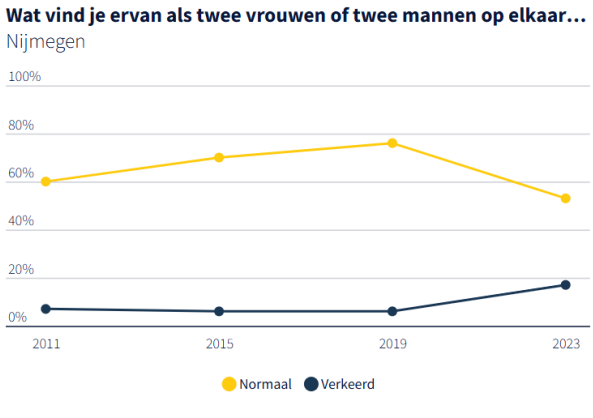
Betreft: gevraagd advies Startnotitie Inclusie

Nijmegen, 14 mei 2025

Geacht college,

De RegenboogRaad Nijmegen constateert dat de inclusieaanpak van de gemeente Nijmegen, zoals beschreven in de Startnotitie Inclusie, een verschuiving laat zien naar een breder beleidskader waarin allerlei thema's op het gebied van diversiteit, waaronder LHBTIQ+-belangen, worden geïntegreerd. Hoewel wij bang zijn dat dit ook nadelige effecten kan hebben doordat de focus op bepaalde doelgroepen zal verminderen, zijn wij benieuwd naar de uitwerking van dit breder beleidskader. Het is mooi om te lezen dat er intern meer aandacht is voor inclusie. Nijmegen is de afgelopen 30 jaar koploper geweest als het gaat om het beleid met betrekking tot inclusie van LHBTIQ+ personen. Met het tekenen van de Intentieverklaring Regenboogsteden 2024-2026 profileerde Nijmegen zich als regenboogstad. We waarderen het heel erg dat Nijmegen zich zo inzet voor onze groep. Zoals ook te lezen in de Startnotitie Inclusie, valt ongeveer 18% van onze inwoners onder de doelgroep LHBTIQ+. Dat zijn ongeveer 33.500 inwoners voor wie het (helaas) de afgelopen tijd steeds lastiger wordt om zichzelf te kunnen zijn in onze mooie stad. We zien dat acceptatie sterk afneemt voor álle LHBTIQ+'ers. Bij de jeugdmonitor van GGD Gelderland-Zuid zien we voor het eerst sinds 2011 dat de acceptatie sterk afneemt[1].

[1] Dashboard - Seksuele diversiteit en gender - Nijmegen

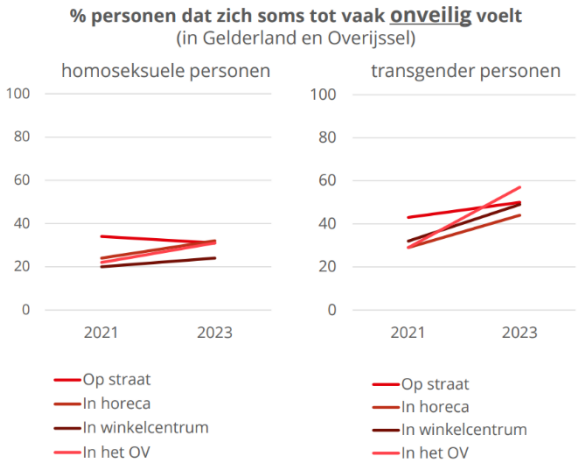
www.regenboograadnijmegen.nl • e: regenboograad@nijmegen.nl • t: 14024

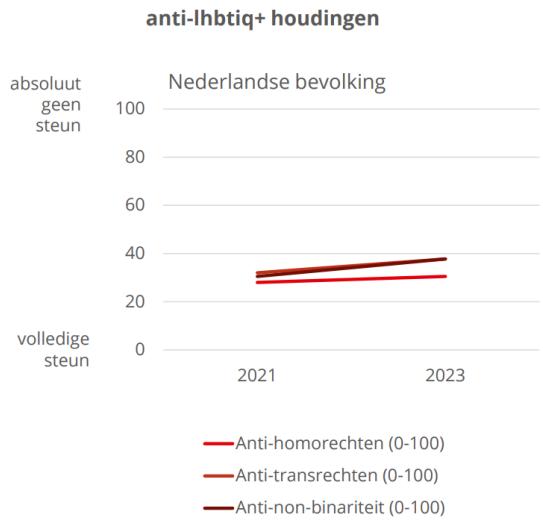
We zien ook dat de anti-LHBTIQ+ houding over het algemeen sterk toeneemt en dat het ervaren gevoel van onveiligheid onder LHBTIQ+'ers ook sterk toeneemt in onder andere de meest recente Welzijnsmonitor. [2][3]

Tabel 3.1: Veiligheidsbeleving

Percentage dat zich soms tot vaak onveilig voelt op de volgende plekken in hun gemeente										
Soms tot vaak (%)	GLD	OV	Homo	Lesb	Bi	POQ	A/D	Cis	Trans	NB
Algemeen	38	40	35	32	50	52	54	33	65	56
In uw eigen buurt	15	21	14	14	17	25	15	13	35	27
Op straat	34	36	31	31	42	46	38	31	50	48
In horecagelegenheid	32	33	32	29	36	40	31	30	44	45
In het winkelcentrum	24	23	24	20	25	32	24	20	49	36
In het openbaar vervoer	30	32	31	27	31	42	35	27	57	41

'Weet ik niet'/'Niet van toepassing (geen optie bij algemeen) is niet meegenomen.
Antwoordmogelijkheden: Nooit, zelden, soms, vaak.

We brengen deze cijfers graag onder de aandacht omdat we zien dat het specifieke budget voor de Regenboogagenda drastisch wordt verminderd, van €220.000 in 2025 naar slechts €56.000 in 2027 en 2028, een daling van 74,55%. Dit roept zorgen op over de borging van veiligheid, welzijn en zichtbaarheid voor LHBTIQ+-personen in Nijmegen; kortom zorgen over een groep van 33.500 duizend inwoners die nu al last hebben van verminderde acceptatie met inzet van de huidige middelen die nu nog een stuk hoger liggen. Wij voorzien u graag van gevraagd advies om de uitdagingen die wij voorzien te adresseren.

[2] Spierings 2024, Oratie, te verschijnen in Mens & Maatschappij, obv Nationaal Kiezersonderzoek 2021 2023.
[3] Welzijnsmonitor LHBTIQA+ 2023 - Gelderland en Overijssel

www.regenboograadnijmegen.nl • e: regenboograad@nijmegen.nl • t: 14024

RRn
RegenboogRaad nijmegen

Advies 1 – Borg meer financiële middelen voor LHBTIQ+'ers binnen het inclusiekader
Helaas heeft elke gemeente te maken met het zogenoemde 'ravijnjaar' waarbij er soms vervelende keuzes moeten worden gemaakt. Daar hebben we uiteraard begrip voor. Het valt ons echter op dat bij alle doelgroepen die worden uitgelicht in de Startnotitie Inclusie, alleen het LHBTIQ+ budget afneemt. Het budget voor specifiek de LHBTIQ+ wordt scherp verminderd met maar liefst bijna 75% in een tijd dat de acceptatie afneemt en juist meer inzet nodig is, wat vraagt om meer middelen, niet minder. Het drastisch verminderen van het Regenboogbudget kan leiden tot een verdere verslechtering van het Nijmeegse klimaat voor LHBTIQ+'ers, minder lokale acceptatie, minder zichtbaarheid en minder ondersteuning voor LHBTIQ+-initiatieven. Dit kan weer leiden tot nog verder verminderd gevoel van veiligheid voor deze groep inwoners. Zoals in de Startnotitie Inclusie wordt benoemd, heeft dit vergaande gevolgen zoals "hart- en vaatziekten, een hogere bloeddruk, obesitas, stress, depressie, verminderd zelfvertrouwen en een onveiliger gevoel in bepaalde situaties"[4]. We weten uit onderzoek dat het aantal gedachten aan zelfmoordpogingen 5x hoger ligt dan het landelijk gemiddelde en het aantal zelfmoordpogingen onder LHBTIQ+'ers 4x hoger ligt[5]. We zien het geweld on- en offline toenemen[6]. De meeste reacties onder krantenberichten over LHBTIQ+ onderwerpen zijn haatdragend[7]. Hieronder een greep uit reacties bij verschillende artikelen;

[4] Startnotitie Inclusie, blz. 3
[5] Factsheet_113_Zelfmoord en LHBT'ers.pdf
[6] 'Tijd voor geweld tegen deze lui' – De Groene Amsterdammer
[7] Dit is wat online haatreacties met lhbti+-jongeren kunnen doen - Omroep Brabant

www.regenboograadnijmegen.nl • e: regenboograad@nijmegen.nl • t: 14024

RRn
RegenboogRaad nijmegen

> Je bent of man of vrouw als ze je over 100 jaar opgraven zijn er nog steeds maar twee geslachten. Wat sommige in hun hoofd halen omdat ze in de war zijn doet niets af aan de biologie

> 1 tot 2 procent past niet in het hokje hetero, maar er gaat wel 98 tot 99 procent aandacht naar toe. En dat in een land waar alles voor niet hetero's prima is geregeld. Als je als teveel aandacht vraagt, kan het wel eens tegen je gaan keren.

> Als je er voor iedereen bent, hang je de nederlandse vlag op of de gelderse.Niet iedereen is lhbtqi.

> Misschien is dit wel de reactie op het jarenlange woke gedram, dat extreem linkse gedoe. Dat iedereen die transgenders en non-binairen maar MOET accepteren. Ik heb dat in ieder geval wel zo ervaren (ben vast niet de enige). Het is okay als mensen dit zijn, maar houd dat lekker in je eigen vriendenkring. Het is OOK okay als je niet door iedereen geaccepteerd wordt. Deal with it en val niet iedereen lastig met jouw 'coming out'.

We zien discriminatie naar LHBTIQ+'ers toenemen, ook hier in Nijmegen[8]. Wij verwachten dat dit de komende jaren verder verslechterd. We vragen u daarom met klem om niet minder, maar juist meer middelen te investeren in LHBTIQ+ beleid. Mocht dit niet mogelijk zijn gezien de afgenomen middelen die de gemeente tot haar beschikking heeft, dan vragen we u met klem om in ieder geval het budget gelijk te houden, zoals ook bij de andere benoemde doelgroepen uit de Startnotitie Inclusie het geval is[9]. We hopen dan aanspraak te maken op uitgangspunt 1 van de Startnotitie Inclusie; "algemeen waar kan, maatwerk waar nodig"[10]. Er is hier maatwerk nodig.

Advies 2 - Behoud van een specifiek uitvoeringsprogramma voor LHBTIQ+-personen
Elke doelgroep vraagt om een specifieke aanpak met hun eigen kwetsbaarheden. Om te voorkomen dat onze doelgroep onvoldoende aandacht krijgt in haar volledigheid, adviseren wij om LHBTIQ+ specifiek te verankeren in het beleid. LHBTIQ+ inwoners vormen een kwetsbare doelgroep die disproportioneel vaak te maken heeft met discriminatie, geweld en sociale uitsluiting. In Nijmegen rapporteren LHBTIQ+-personen bijna vier keer vaker discriminatie dan gemiddeld in de stad en biculturele LHBTIQ+-personen zelfs 4,5 keer vaker[11]. Het welzijn van LHBTIQ+-personen ligt lager dan gemiddeld, met name bij niet-cisgender personen en biseksuele inwoners. Landelijk hebben transgender personen een 3 tot 4 keer hoger suïciderisico dan niet-transgender personen[12]. Daarom adviseren wij om binnen de inclusieagenda LHBTIQ+ belangen specifiek te verankeren, met daarbij aandacht houdende voor de specifieke speerpunten die eerder waren opgenomen in de Regenboogagenda. Daarbij

[8] Lhbtiq+'ers voelen zich minder geaccepteerd in Nijmegen: 'Het is zorgelijk' | Nijmegen | gelderlander.nl
[9] Startnotitie Inclusie, blz. 10
[10] Startnotitie Inclusie, blz. 5
[11] Nijmeegse LHBTIQ+ monitor 2024
[12] Factsheet Zelfdoding onder LHBT'ers Mei 2024

www.regenboograadnijmegen.nl • e: regenboograad@nijmegen.nl • t: 14024

is het belangrijk dat er op elk niveau en project aandacht is voor dit thema. Ons advies is om daarbij prioriteit te geven aan veiligheid, voorzieningen, voorlichting en zichtbaarheid.

Conclusie
Hoewel wij het belang erkennen van inclusie in brede zin, zien wij dat door de afnemende acceptatie en toegenomen gevoelens van onveiligheid, specifieke aandacht voor de ongeveer 33.500 LHBTIQ+ inwoners noodzakelijk zal blijven. We adviseren daarom om het regenboogbudget niet met bijna 75% te verminderen, maar om meer te investeren of dit bedrag in ieder geval gelijk te houden. Wij zien graag dat LHBTIQ+ beleid wordt gewaarborgd binnen het bredere inclusiekader. Wij adviseren daarom expliciete verankering van LHBTIQ+-belangen via een uitvoeringsprogramma of door het op te nemen in élk programma.
Wij hopen dat dit advies bijdraagt aan een inclusief Nijmegen, een stad van en voor iedereen waar iedereen zich kan thuis voelen.

Met vriendelijke groet,

P. Verhagen
Voorzitter RegenboogRaad Nijmegen a.i.

RegenboogRaad Nijmegen
Secretaris Helma van den Heuvel, MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
regenboograad@nijmegen.nl

www.regenboograadnijmegen.nl • e: regenboograad@nijmegen.nl • t: 14024